

T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAŞKANLIĞI

2024 YILI

YATIRIM PROGRAMI İZLEME VE DEĞERLENDİRME RAPORU

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAŞKANLIĞI

MART 2025

İÇİNDEKİLER

I.	GENEL DEĞERLENDİRME	1
	I.1- Kuruluşun Yatırımlarının Finansman Kaynakları	1
	I.2- Kuruluşun Hizmet Kapasitesi	2
	I.3-2024 Yılı Yatırımlarıyla Hedeflenen ve Gerçekleşen Kapasite Artışı - Kalite Artışı - İyileşme	4
	I.4-2024 Yılı Yatırım Uygulamaları Özeti	4
II.	2024 YILI PROJE UYGULAMALARI	9
	II.1-Devam Eden Projeler	10
	II.2-Tamamlanan Projeler	12
	II.2.1-Tamamlanma Raporu	13
III.	2024 YILI HARCAMALARI DÖNEM GERÇEKLEŞME RAPORU	18
IV.	2024 YILI KAMU YATIRIMLARI ÖZETİ	19

I. GENEL DEĞERLENDİRME

I.1- Kuruluşun Yatırımlarının Finansman Kaynakları

Başkanlığımız tarafından yürütülen yatırım projeleri genel bütçe kaynakları ile Avrupa Birliği'nin Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA), Dünya Bankası ve Küresel Çevre Fonu kaynaklarından finanse edilmektedir. Başkanlığımız 2024 yılı yatırım programında yer alan projelerin başlangıç ödenekleri ve yılsonu revize ödeneklerine ilişkin Yatırım Finansmanı Kaynakları bilgisi altta yer alan iki tabloda sunulmuştur.

Sektörü- Alt Sektörü	Proje Sayısı	2024 Yılı Yatırım Programı Genel Bütçe Toplam Revize Ödeneği			2024 Yılsonu Harcama		
		06 Sermaye Gideri	07 Sermaye Transferi	Toplam	06 Sermaye Gideri	07 Sermaye Transferi	Toplam
DKH-Sosyal-Çevre	9	9.510.000	25.610.000	35.120.000	1.686.835	25.609.909	27.296.744

Avrupa Birliği'nin Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA), Dünya Bankası ve Küresel Çevre Fonu kaynaklarından finanse edilmekte olan projelerin finansman bilgileri altta yer alan tabloda sunulmuştur.

Sektörü-Alt Sektörü	Proje Sayısı	Hibe Edilen Yılı Başlangıç Ödenekleri		2024 Yılsonu Harcama (Ulusal Fona Aktarılan)
		Projelerin Toplam Tutarları	2024 Yılı Ödeneği	
DKH-Sosyal-Çevre	7	1.859.686.000	412.063.000	107.822.000

I.2- Kuruluşun Hizmet Kapasitesi

İklim değişikliği küresel bir kriz olarak tüm dünyada ve ülkemizde artarak etkisini göstermeye devam etmektedir. Bu kriz, ülkelerin alışkanlık ve önceliklerini ekonomik ve sosyal açıdan değiştirmektedir. Ülkemiz coğrafi konumu ve gelişmekte olan ülke olması sebebiyle iklim değişikliğinden en çok etkilenecek ülkeler arasında yer almaktadır. Bu sebeple düşük karbon ekonomisine geçiş, sera gazı emisyonlarına sebep olan tüm sektörlerde yeşil dönüşümün sağlanması ile iklim değişikliğiyle mücadele ve uyum kapasitesinin artırılması önem arz etmektedir.

Bu kapsamda; Başkanlığımız küresel iklim değişikliği ve ozon tabakasının incelenmesi ile ilgili tedbirlerin alınmasına ve yeşil kalkınmaya yönelik plan, politika ve stratejilerin belirlenmesine ilişkin ulusal ve uluslararası çalışmalar yapmak, gerekli müzakereleri gerçekleştirmek ve diğer kurum ve kuruluşlarla koordinasyonu sağlamak üzere 29.09.2021 tarih ve 31643 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Bazı Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile kurulmuştur.

Başkanlığımız hizmet birimleri ve hizmet birimlerinin görev, yetki ve sorumlulukları İklim Değişikliği Başkanlığı Hizmet Birimleri İle Çalışma Usul Ve Esasları Hakkında Yönetmelik de düzenlemiştir. Başkanlık görev ve yetkileri şunlardır:

- a-) Küresel iklim değişikliği ozon tabakasının incelenmesi ile ilgili tedbirlerin alınmasına ve plan, politika ve stratejilerin belirlenmesine ilişkin çalışmaları kalkınma planlarını dikkate alarak yapmak.
- b) İklim değişikliğine neden olan sera gazı emisyonlarını ulusal ölçekte izlemek, kontrol etmek ve raporlamak, sera gazı emisyonlarının azaltımı konusunda sektörel politika belirleme çalışmalarını gerçekleştirmek ve gerekli mevzuat düzenlemelerini yapmak.
- c) İklim değişikliği ile ilgili uluslararası müzakere süreçlerini takip etmek.
- ç) Uluslararası kuruluşlar ve sözleşmeler kapsamında iklim değişikliği ile ilgili olarak Bakanlığın görev ve yetki alanına giren konularda ülkemizin yerine getirmekle yükümlü olduğu raporları hazırlamak veya hazırlatmak.
- d) Net sıfır emisyon hedefi ve dögüsel ekonomi ilkesi doğrultusunda iklim değişikliği ile mücadele ve yeşil kalkınma politikalarının belirlenmesi, strateji ve eylem planlarının hazırlanması için gerekli çalışmaları kalkınma planlarını dikkate alarak yapmak ve Koordinasyon Kuruluna sunmak.
- e) Ulusal, yerel ve sektörel iklim değişikliğine uyum ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik çalışmalar yapmak, bu alanda eylem planlarını izlemek, değerlendirmek ve raporlamak.
- f) İklim değişikliğinin etkilerinin belirlenmesine yönelik modelleme ve risk değerlendirmesi çalışmaları yapmak, yaptırmak, risk haritaları hazırlamak veya hazırlatmak.
- g) Tesis, faaliyet veya sektör seviyesinde sera gazı emisyonlarının izlenmesi, raporlanması ve doğrulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemek, gerekli denetim ve yaptırımları uygulamak.
- ğ) Emisyon ticaret sistemi başta olmak üzere piyasa temelli mekanizmalar ve ekonomik araçlara yönelik çalışmalar yapmak, usul ve esasları belirlemek, gerekli denetim ve yaptırımları uygulamak.

- h) Emisyon ticaret sistemi ile sera gazı izleme, raporlama ve doğrulama sistemi ve diğer karbon fiyatlandırma araçlarından elde edilecek gelirlerin yönetimini sağlamak.
- i) İklim değişikliğiyle mücadele ve yeşil kalkınma için gerekli ulusal ve uluslararası finansman kaynaklarını araştırmak, ilgili paydaşların bu yöndeki kaynaklardan yararlanmasına yönelik kapasitesinin geliştirilmesi doğrultusunda çalışmalar yapmak, teşvik mekanizmaları ve hibe programları geliştirmek, uygulamak ve izlemek.
- i) İklim değişikliği konusunda teknolojileri ve yenilikçi çözümleri araştırmak ve bu kapsamda çalışmalar yürüten ulusal ve uluslararası kuruluşlarla koordinasyon sağlamak, kavramsal çalışmaları yürütmek, kılavuzlar ve rehber dokümanlar hazırlamak.
- j) İklim platformu ve ilişkili çevrimiçi izleme ve değerlendirme sistemleri kapsamında gerçekleştirilen çalışmaların ulusal koordinasyonunu, izleme ve raporlamasını gerçekleştirmek.
- k) Görev alanına giren konularda, Avrupa Birliği müktesebatının uyumuna ve Avrupa Yeşil Mutabakatına yönelik çalışmaları yapmak, bu çerçevedeki projeleri yürütmek, koordine etmek ve izlemek.
- l) Net sıfır emisyon ve yeşil kalkınma hedefi doğrultusunda modelleme çalışmaları yapmak ve yaptırmak.
- m) İklim değişikliği ile mücadele kapsamında ulusal ve uluslararası projeler hazırlamak ve uygulamak.
- n) İklim değişikliği alanında kamuoyunun bilinçlendirilmesine yönelik eğitim, kapasite ve farkındalık geliştirme faaliyetleri gerçekleştirmek.
- o) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

I.3-2024 Yılı Yatırımlarıyla Hedeflenen ve Gerçekleşen Kapasite Artışı - Kalite Artışı - İyileşme

2024 Yılı Yatırım Programının Kabulü ve Uygulamasına Dair 8082 Sayılı Cumhurbaşkan Kararı ve eki 2024 Yılı Yatırım Programı 15.01.2024 tarihli ve 32430 sayılı Mükerrer Resmi Gazete 'de yayımlanmıştır.

2024 Yılı Yatırım Programında Başkanlığımız sorumluluğunda 1 sektörde yer alan 9 adet proje için yılı ödeneği olarak 22.510.000 TL ödenek tahsis edilmiştir. Yıl içi revizyon işlemleri sonucunda toplam ödenek 35.120.000 TL olmuştur.

Toplam 9 projenin 5 tanesi %100 hibe, 2 tanesi %85 hibe - %15 Genel bütçe ve 2 tanesi %100 Genel Bütçe finansmanlarından oluşmaktadır.

I.4-2024 Yılı Yatırım Uygulamaları Özeti

DKH-Sosyal-Çevre Sektörü: 2024 Yılı Yatırım Programında Başkanlığımız sorumluluğunda yürütölmek üzere 9 adet projeye yer verilmiştir.

1) Proje No : 2024K10-235238

Proje Adı : BMİDÇS Raporlarının Hazırlanması Projesi

Açıklamalar : Proje 2024 yılında başlamış olup 2028 yılında tamamlanması hedeflenmektedir. Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi ve Paris Anlaşması kapsamındaki yükümlölüklerin yerine getirilmesi için Dokuzuncu Ulusal Bildirimi (9 NC) ve Birinci ve İkinci İki Yıllık Şeffaflık Raporunun (1&2 BTR) hazırlanması ve Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi sekreteryasına sunulması, Ülkemizin iklim değişikliği alanında kapasitesinin arttırılması hedeflenmektedir.

Proje bütçesi: 1.233.000 Dolar

Söz konusu raporlardan 1. İki Yıllık Şeffaflık Raporu hazırlanarak 2024 Aralık ayında, 9. Ulusal Bildirim ve 2. İki Yıllık Şeffaflık Raporu ise 2026 Aralık ayı sonuna kadar Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi Sekreteryasına sunulacaktır. 2025-2026 yılları arasında muhtemel teknik gözden geçirme uzman ekibi incelemesi planlanmakta olup verilecek görüşler sonucunda rapor yeniden düzenlenerek Haziran 2026'da sekreteryaya sunulmuş olacaktır. Bunun yanında kapasite geliştirme projesi ise 2024 yılında başlaması planlanmakta olup, projenin başlamasıyla birlikte ilgili bakanlıklarda eşgüdüm halinde hareket edilecektir.

Başkanlığımıza BMİDÇS Raporlarının Hazırlanması Projesi kapsamında 6.991.000 TL tahsis edilen ödenekten harcama yapılmamıştır.

2) Proje No : 2022K10-187854 (Eski Proje Numarası: 2016K10-150495-(2018K100610))

Proje Adı : İklim Değişikliğine Uyum Faaliyetlerinin Güçlendirilmesi (Eski Adı: Türkiye'de İklim Uyum Eyleminin Güçlendirilmesi Projesi)

Açıklamalar : Proje 2019 yılında başlamış olup 2025 yılında tamamlanması hedeflenmektedir. Projenin genel amacı Türkiye'de iklim değişikliğinin etkileri konusunda

bilgi seviyesinin artırılması, adaptasyon faaliyetlerinin güçlendirilmesi ve iklim değişikliğinden etkilenebilirliğin azaltılmasıdır. Proje ile bilimsel verilere dayanarak İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı'nın hazırlanması, iklim değişikliğinin etkileri ve uyum ihtiyaçları konusunda ulusal, bölgesel ve yerel otoritelerin uygulama kapasitesi ile toplum bilincinin artırılması hedeflenmektedir.

Proje UNDP Türkiye ile Başkanlığımız tarafından yürütülmektedir.

Proje bütçesi: 11 Milyon Avro' dur. Proje kapsamında yerel paydaşlara iklim değişikliğine uyum çalışmaları için 6,8 milyon Avro hibe desteği sağlanmaktadır.

Diğer taraftan; Türkiye'de İklim Değişikliğine Uyum Eylemlerinin Güçlendirilmesi Projesi kapsamında seçilen Konya, Muğla, Sakarya ve Samsun illeri için "Yerel İklim Değişikliğine Uyum Stratejileri ve Eylem Planları" tamamlanmak üzeredir.

IPA-2 (Türkiye'de İklim Değişikliğine Uyum Eylemlerinin Güçlendirilmesi Projesi) kapsamında verilecek yaklaşık 6.8 milyon Avro bütçeli 29 adet hibe projesinin sözleşmeleri de imzalanmıştır. Hibe destekleri ile yerel paydaşımız olan kamu kurumları, belediyeler, sivil toplum kuruluşları ve üniversitelere iklim değişikliği alanında harekete geçmeleri desteklenmektedir.

3) Proje No : 2024K10-229985

Proje Adı : Muhtelif İşler (Alet ve Cihazlar)

Açıklamalar : Başkanlığımız 29.10.2021 tarihli ve 31643 sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanan 85 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın bağlı kuruluşu olarak kurulmuş olup teşkilatlanma çalışmaları devam etmektedir. Bu kapsamda personel sayısının her geçen yıl artış göstermesi ile birlikte personelin ihtiyaç duyduğu bilgisayar, yazıcı, fotokopi makinesi gibi büro makine teçhizat ve cihazlarına ihtiyaç duyulmaktadır.

Proje bütçesi: 3.900.000 TL

4) Proje No : 2024K10-226858

Proje Adı : Kurumsal Altyapının Geliştirilmesi (BİT)

Açıklamalar : Başkanlığımıza ait sistem odası bulunmadığından ve yapım maliyetleri ile nitelikli personel eksikliği nedeniyle sistem odası kurulması uygun görülmemektedir. Bu nedenle, Bakanlığımız kurumsal uygulamalarımızın üzerinde çalışacağı cihazlar temin edilerek Bakanlık Veri Merkezinde konumlandırılması planlanmıştır.

Bu kapsamda, Bakanlık ile protokol yapılmış ve 2024 yılı içinde bilişim sistemi altyapı desteği bakanlıktan sağlanmıştır.

Proje bütçesi: 6.000.000 TL

5) Proje No : 2023K10-215130

Proje Adı : Karbon Piyasası Uygulama Ortaklığı (PMI) (Hibe)

Açıklamalar : PMI projesinin genel amacı, ulusal karbon fiyatlandırma araçları ve uluslararası karbon piyasalarına katılım yoluyla düşük karbonlu kalkınma ve karbonsuzlaşma çabalarımızın desteklenmesi, bir karbon fiyatlandırma aracı olarak bir Emisyon Ticareti Sisteminin (ETS) geliştirilmesi, sera gazı emisyonlarını maliyet etkin bir şekilde azaltarak, modernizasyonu teşvik ederek ve yenilikçi teknolojileri tanıtarak Türkiye'nin iklim ve yeşil kalkınma stratejilerine katkıda bulunmaktır. Proje kapsamında, başta ETS olmak üzere karbon fiyatlandırma araçlarının ve Madde 6 mekanizmalarının kapasitesinin geliştirilmesi ve başlatılması konusunda çalışmalar yapılması amaçlanmaktadır.

30 Nisan 2024 tarihinde projenin resmi açılış etkinliği yapılmıştır. Proje kapsamında, başta ETS olmak üzere karbon fiyatlandırma araçlarının ve Madde 6 mekanizmalarının kapasitesinin geliştirilmesi ve başlatılması konusunda çalışmalar yapılması amaçlanmaktadır.

Projenin ihale süreçleri Dünya Bankası satın alma kurallarına uygun olarak yürütülmektedir. Şu ana kadar işlemleri devam ettirilen iki adet uluslararası hizmet alımında (ETS Tasarım ve Mevzuat Geliştirme ile ETS Ekonomik Modelleme) sürecin sonuna gelindiği ve hizmet alımlarının olumlu bir şekilde gerçekleşmeyeceği anlaşılmıştır. Bu nedenle söz konusu süreç sonlandırılacak ve yerine var olan ihtiyaçların karşılanmasını sağlayacak yeni bir hizmet alım süreci başlatılacaktır. Bir adet bireysel danışmanlık (satın alma uzmanı) hizmet alımına ilişkin süreçte ise son noktaya gelinmiştir. Proje kapsamındaki söz konusu istihdamın (satın alma uzmanı) kısa bir süre içerisinde gerçekleştirilmesi öngörülmektedir.

Proje bütçesi: 4.950.000 Dolar

6) Proje No : 2023K10-216832

Proje Adı : AB Emisyon Ticaret Sistemi Direktifinin Aktarımı (Hibe)

Açıklamalar : Ülkemiz Kasım 2021 itibariyle Paris Anlaşmasına taraf olmuştur. Ülkemizin sera gazı emisyonlarının azaltımına yönelik uzun dönemli iklim değişikliği stratejisi ve ulusal katkı beyanı söz konusu anlaşma yükümlülükleri doğrultusunda yeniden şekillendirilecektir. Sera gazı emisyonlarının azaltımına yönelik maliyet-etkin bir araç olarak konumlandırılması planlanan Emisyon Ticaret Sistemi (ETS) de bu politika çerçevesinde önemli bir rol üstlenecektir.

2005 yılından beri devam eden AB üyelik müzakere sürecinde yıllık hazırlanan ilerleme raporlarında Türkiye'nin Emisyon Ticareti Direktifini uyumlaştırmadığı vurgulanmaktadır. Bu proje kapsamında söz konusu direktifin ülkemiz koşullarına uygun olarak ve MRV mevzuatını tamamlayıcı şekilde uyumlaştırılması hedeflenmektedir.

Projede gelinen son aşama projenin teknik şartnamesinin Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonunda onay süreci tamamlanmıştır. Projenin ön ihale duyurusu yayınlanmış olup; son başvuru süresi 28 Mart 2025 olarak belirlenmiştir. Projenin 2025 yılında ihale sürecinin tamamlanarak uygulamasının başlatılması ve 30 ay sürmesi öngörülmektedir.

Proje bütçesi: 2.800.000 Avro

7) Proje No : 2023K10-217232

Proje Adı : İklim Finansmanının Ulusal Kapasitesinin Güçlendirilmesi (Hibe)

Açıklamalar : İklim finansmanı konusunda kurumsal kapasiteyi geliştirecek ve uluslararası ve ulusal iklim finansmanına daha etkin erişim, finansmanın yönetimi ve sağlanması konusunda farkındalığı artırması hedeflenmektedir.

Ulusal Katkı Beyanımız (NDC) ve bu doğrultuda ülkemizin ulusal öncelikleri ve koşulları altında gerçekleştireceğimiz azaltım taahhütümüzün gerçekleşmesi ve sera gazı emisyon azaltım eylemleri ve hedeflerine ulaşmak için, iklim finansmanının artan hızda ve ölçekte seferber edilmesi gereklidir.

Kısa, orta ve uzun vadede kamu ve özel kaynakları harekete geçirmek için iklim finansmanını en etkin şekilde kullanan finansman seçeneklerini ve yollarını belirleyen Ulusal Finans Stratejisi ülkeler için bir ihtiyaç haline gelmiştir.

Proje çerçevesinde Başkanlığımızın hazırlamakta olduğu Uyum ve Azaltım Eylem planlarından yararlanarak Türkiye'nin kamu (ulusal ve yerel) ve özel sektörlerinde ihtiyaç duyulan finansman için, finansman akışını kolaylaştırma ve artırma, öncelikli alanları, önlemleri, zaman çizelgelerini (kısa vadeli, uzun vadeli) ve sorumlulukların dağılımı belirlenmesi hedeflenmektedir. Ayrıca, ülkemizdeki iklim dostu yatırımları harekete geçirmek için paydaşların mevcut, yeni ve alternatif finansal kaynaklara erişim konusundaki hazırlık ve istekliliklerinin geliştirilmesine yardımcı olacaktır.

Projede gelinen son aşama projenin ihale değerlendirme süreci başlamış olup 2025 yılının ilk çeyreğinde tamamlanması planlanmaktadır.

Proje bütçesi: 2.400.000 Avro

8) Proje No : 2023K10-217233

Proje Adı : Ulusal Durum Değerlendirmesi (Hibe)

Açıklamalar : Ülkemiz Ulusal Katkı Beyanını Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (BMİDÇS) Sekretaryasına sunmuştur. Katkı Beyanında yedi sektör altında eylemler yer almaktadır. Ulusal Durum Değerlendirmesi ile Katkı Beyanımızda yer alan hedeflerin ne kadarına ulaştığımız, ulaşmadığımız hedefler için ihtiyaçlarımız ve bundan sonra yapılması gerekenler belirlenecektir. Bununla birlikte, Küresel Durum Değerlendirmesi yalnızca emisyon azaltımını ölçmeyecek, iklim değişikliğine uyum alanında gerçekleştirilen faaliyetleri de içermesi hedeflenmektedir.

Projede gelinen son aşama Bakanlığımız IPA Birimi (Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü) ile paylaşılmış ve görüşleri alınmıştır. Aynı zamanda Avrupa Birliği Delegasyonu ile de paylaşılarak süreç hızlandırılmıştır. Başkanlığımızın nihai görüşleri ve proje tasarımının güncellenmesi sonrasında ihale sürecinin başlatılması hedeflenmektedir. Proje hazırlıkları, Başkanlığımızca tamamlandıktan sonra, Avrupa Birliği Delegasyonunun nihai onayına sunulacaktır. Avrupa Birliği Delegasyonunun onayı ve ihale hazırlıkları ile birlikte minimum

değerlendirme süresinin 6-8 ay arasında olması öngörülmekte olup bu sürenin ardından ihale inceleme aşamasına geçilecektir.

Proje'nin en erken 2025 yılı sonunda başlaması öngörülmektedir.

Proje bütçesi: 2.375.000 Avro

9) Proje No : 2023K10-216741

Proje Adı : Yerel İklim Eylemi AB Ortaklığı

Açıklamalar : Nihai olarak sürdürülebilir, düşük karbonlu ve iklime dayanıklı kalkınmaya katkıda bulunacak yerel düzeyde uygulama kapasitesinin artırılması yoluyla iklim değişikliğiyle mücadele çabalarında Türkiye'yi desteklenmesi hedeflenmektedir.

Türkiye'de bulunan belediyelerinin iklim değişikliğiyle mücadele edebilmesi için gerekli olan teknik, idari ve mali kapasiteleri oldukça sınırlıdır. Türkiye'de Yerel İklim Değişikliği Eylem Planı'na (YİDEP) sahip belediye sayısı çok azdır. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın verilerine göre, Ekim 2020 itibarıyla 30 büyükşehir belediyesinden 11'inde azaltım eylem planı ve sadece 5'inde uyum eylem planı bulunmaktadır. 225 büyükşehir ilçe belediyesinden sadece 10'unun azaltım eylem planı ve 3'ünün uyum eylem planı vardır. Son olarak, anketi dolduran 99 il merkezi ve ilçe merkezi belediyesinden hiçbirinin iklim değişikliği ile ilgili herhangi bir planlama faaliyeti bulunmamaktadır. Bu rakamlar, yerel düzeyde iklim değişikliğine yönelik çabaların düzeyini çok net bir şekilde ortaya koymaktadır. Bu proje, YİDEP'lerin hazırlanmasına ve uygulanmasına odaklanmayacaktır; ancak güvenlik açıklarını ve riskleri değerlendirerek, araçlar oluşturarak, kapasiteleri artırarak ve yerel eyleme finansman sağlayarak onları doğrudan destekleyecektir.

Projede gelinen son aşama Teknik Yardım Ekibi tamamlanmıştır. 5 Kilit Uzmandan 4 tanesi işe başladı ve 1 tanesinin alım süreci devam etmektedir. Proje Başlangıç Toplantısı, 11 kez Operasyon Koordinasyon Toplantısı, 3 kez Proje Yönlendirme Komitesi Toplantısı ve 6 pilot il ziyareti gerçekleştirildi. Bileşen A (İklim riski değerlendirme kapasitesinin yerel, bölgesel ve ulusal düzeyde geliştirilmesi) kapsamında boşluk analizi yapılarak iklim projeksiyonlarına başlanarak ilk sonuçları elde edildi.

Ayrıca, proje teknik yardım ve hibe bileşenlerinden oluşmakta olup teknik yardım bileşeni 2023 yılından beri devam etmektedir. Hibe bileşeni ise 2025 yılında başlayacak ve ulusal katkı payı sadece hibe bileşeni için taahhüt edilmiştir.

Proje bütçesi; 22.206.000 Avro olup 14.7 milyon Avroluk kısmı hibe bileşeninden oluşmaktadır. 2025 yılında hibe anlaşmalarının yapılması planlanmaktadır.

II. 2024 YILI PROJE UYGULAMALARI

II.1-Devam Eden Projeler

2024 yılı yatırım programında yer alan ve 2025 yılı yatırım programı kapsamında da devam edecek proje bilgileri aşağıda yer almaktadır.

Sıra No	Proje No	Proje Adı	Proje Sahibi
1	2022K10-187854 (Eski Proje Numarası: 2016K10-150495- (2018K100610))	İklim Değişikliğine Uyum Faaliyetlerinin Güçlendirilmesi (Eski Adı: Türkiye’de İklim Uyum Eyleminin Güçlendirilmesi Projesi)	İklim Değişikliğine Uyum ve Yerel Politikalar Dairesi Başkanlığı
2	2024K10-235238	BMİDÇS Raporlarının Hazırlanması Projesi	İklim Müzakereleri Ve Uluslararası Politikalar Dairesi Başkanlığı
3	2023K10-215130	Karbon Piyasası Uygulama Ortaklığı (PMI) (Hibe)	Karbon Piyasası Dairesi Başkanlığı
4	2023K10-216832	AB Emisyon Ticaret Sistemi Direktifinin Aktarımı (Hibe)	Karbon Piyasası Dairesi Başkanlığı
5	2023K10-217232	İklim Finansmanının Ulusal Kapasitesinin Güçlendirilmesi (Hibe)	İklim Finansmanı Ve Teşvikler Dairesi Başkanlığı
6	2023K10-217233	Ulusal Durum Değerlendirmesi (Hibe)	İklim Müzakereleri Ve Uluslararası Politikalar Dairesi Başkanlığı
7	2023K10-216741	Yerel İklim Eylemi AB Ortaklığı	İklim Değişikliğine Uyum Ve Yerel Politikalar Dairesi Başkanlığı

II.1.1-Devam Eden Projeler Gerçekleşme Bilgileri

<u>Proje Adı</u>	<u>Başlama Bitiş Tarihi</u>	<u>Revize Proje Tutarı</u>	<u>Kümülatif Harcama</u>	<u>2024 Yılı Revize Yatırım Ödeneği</u>	<u>2024 Yılı Harcama</u>	<u>Gerçekleşme Oranı</u>
BMİDÇS Raporlarının Hazırlanması Projesi	2024-2028	51.058.530	0	6.991.000	0	0%
Açıklama	Proje devam etmekte olup GEF süreçlerine göre FAO gözetiminde projenin ilerletilmesine devam edilmektedir.					
İklim Değişikliğine Uyum Faaliyetlerinin Güçlendirilmesi	2022-2025	73.062.000	48.716.490	25.610.000	25.609.909	100,00%
		414.018.000	350.725.335	90.106.650	102.073.450	113,00%
Açıklama	<p>Ekim 2019 yılında başlayan projenin uygulama süresi 4 yıl olup, Ekim 2023 yılında projenin öngörülen süresi sona ermiştir. Proje, tüm faaliyetlerin tamamlanmamasından dolayı Nisan 2025'e kadar uzatılmıştır. Proje kapsamında Ulusal Uyum Stratejisi ve Eylem Planı hazırlanmıştır. Projenin hibe bileşeni kapsamında 29 adet hibe projesi yürütülmektedir.</p> <p>*4 pilot il (Konya, Muğla, Sakarya ve Samsun için Yerel İklim Değişikliğine Uyum Stratejileri ve Eylem Planları (YUSEP) yapılmış olup taslak için illerden geri dönüşler alınmış yayımlanması beklenmektedir.</p> <p>*İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı izleme sistemi kurulmuş olup eğitimlere devam edilmektedir.</p> <p>*İklim değişikliğine uyum finansman stratejisi ve eylem planı hazırlık çalışmaları devam etmektedir.</p>					
Karbon Piyasası Uygulama Ortaklığı (PMI) (Hibe)	2023-2028	182.133.000	4.061.741	71.750.000	4.061.741	6%

Açıklama	<p>30 Nisan 2024 tarihinde projenin resmi açılış etkinliği yapılmıştır. Proje kapsamında, başta ETS olmak üzere karbon fiyatlandırma araçlarının ve Madde 6 mekanizmalarının kapasitesinin geliştirilmesi ve başlatılması konusunda çalışmalar yapılması amaçlanmaktadır.</p> <p>Projenin ihale süreçleri Dünya Bankası satın alma kurallarına uygun olarak yürütülmektedir. Şu ana kadar işlemleri devam ettirilen iki adet uluslararası hizmet alımında (ETS Tasarım ve Mevzuat Geliştirme ile ETS Ekonomik Modelleme) sürecin sonuna gelindiği ve hizmet alımlarının olumlu bir şekilde gerçekleşmeyeceği anlaşılmıştır. Bu nedenle söz konusu süreç sonlandırılacak ve yerine var olan ihtiyaçların karşılanmasını sağlayacak yeni bir hizmet alım süreci başlatılacaktır. Bir adet bireysel danışmanlık (satın alma uzmanı) hizmet alımına ilişkin süreçte ise son noktaya gelinmiştir. Proje kapsamındaki söz konusu istihdamın (satın alma uzmanı) kısa bir süre içerisinde gerçekleştirilmesi öngörülmektedir.</p>					
AB Emisyon Ticaret Sistemi Direktifinin Aktarımı (Hibe)	2023-2027	117.166.000	0	33.476.000	0	0%
Açıklama	<p>Projenin teknik şartnamesinin Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonunda onay süreci tamamlanmıştır. Projenin ön ihale duyurusu yayınlanmış olup; son başvuru süresi 28 Mart 2025 olarak belirlenmiştir. Projenin 2025 yılında ihale sürecinin tamamlanarak uygulamasının başlatılması ve 30 ay sürmesi öngörülmektedir.</p>					
İklim Finansmanının Ulusal Kapasitesinin Güçlendirilmesi (Hibe)	2023-2026	100.428.000	0	418.000	0	0%
Açıklama	<p>Proje AB Delegasyonu tarafından onaylanmış olup ihale süreci başlayacaktır. Söz konusu projenin ihale değerlendirme süreci başlamış olup 2025 yılının ilk çeyreğinde tamamlanması planlanmaktadır.</p>					
Ulusal Durum Değerlendirmesi (Hibe)	2023-2027	99.382.000	0	32.430.000	0	0%
Açıklama	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Proje, Bakanlığımız IPA Birimi (Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü) ile paylaşılmış ve görüşleri alınmıştır. ✓ Aynı zamanda Avrupa Birliği Delegasyonu ile de paylaşılarak süreç hızlandırılmıştır. ✓ Başkanlığımızın nihai görüşleri ve proje tasarımının güncellenmesi sonrasında ihale sürecinin başlatılması hedeflenmektedir. ✓ Proje hazırlıkları, Başkanlığımızca tamamlandıktan sonra, Avrupa Birliği Delegasyonunun nihai onayına sunulacaktır. ✓ Avrupa Birliği Delegasyonunun onayı ve ihale hazırlıkları ile birlikte minimum değerlendirme süresinin 6-8 ay arasında olması öngörülmekte olup bu sürenin ardından ihale inceleme aşamasına geçilecektir. 					

	✓ Yukarıda açıklanan sebepler dolayısıyla, Proje'nin en erken 2025 yılı sonunda başlaması öngörüldüğünden, cari yıl içerisinde herhangi bir harcama yapılması planlanmamaktadır.					
Yerel İklim Eylemi AB Ortaklığı	2023-2028	97.681.680	0	0	0	0%
		885.600.000	0	167.381.000	0	0%
Açıklama	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Proje Teknik Yardım Ekibi tamamlandı. ✓ 5 Kilit Uzman 4 tanesi işe başladı, 1 tanesinin alım süreci devam ediyor. ✓ Proje Başlangıç Toplantısı, 11 kez Operasyon Koordinasyon Toplantısı, 3 kez Proje Yönlendirme Komitesi Toplantısı ve 6 pilot il ziyareti gerçekleştirildi. ✓ Bileşen A (İklim riski değerlendirme kapasitesinin yerel, bölgesel ve ulusal düzeyde geliştirilmesi) kapsamında boşluk analizi yapılarak iklim projeksiyonlarına başlanarak ilk sonuçları elde edildi. <p>Ayrıca, proje teknik yardım ve hibe bileşenlerinden oluşmakta olup teknik yardım bileşeni 2023 yılından beri devam etmektedir. Hibe bileşeni ise 2025 yılında başlayacak ve ulusal katkı payı sadece hibe bileşeni için taahhüt edilmiştir.</p>					

II.2-Tamamlanan Projeler

2024 yılı yatırım programında yer alan ve 2024 yılı yatırım programı kapsamında tamamlanan projelere ilişkin bilgiler aşağıda yer almaktadır.

Sıra No	Proje No	Proje Adı	Proje Sahibi
1	2024K10-229985	Muftelif İşler	Yönetim Hizmetleri Dairesi Başkanlığı
2	2024K10-226858	Kurumsal Altyapının Geliştirilmesi	Yönetim Hizmetleri Dairesi Başkanlığı

II.2.1-Tamamlanma Raporu

PROJE TAMAMLANMA RAPORU-1

Projenin Yatırım Programları Parametreleri		
	Yatırım Programına Giriş	Yatırım Programından Çıkış
Proje Adı	Muhtelif İşler	Muhtelif İşler
Proje No	2024K10-229985	2024K10-229985
Sektör	DKH-Sosyal	DKH-Sosyal
Alt Sektör	Çevre	Çevre
Proje Sahibi Kuruluş	İklim Değişikliği Başkanlığı	İklim Değişikliği Başkanlığı
Uygulayıcı Birim	Yönetim Hizmetleri Dairesi Başkanlığı	Yönetim Hizmetleri Dairesi Başkanlığı
Proje Yeri	Ankara	Ankara
Proje Karakteristiği	Alet ve Cihazlar, T-22 (1 adet)	Alet ve Cihazlar, T-22 (1 adet)
Proje Tutarı-Dış	-	-
Proje Tutarı-İç	3.900.000	3.510.000
Proje Tutarı-Toplam	3.900.000	3.510.000
Yatırım Programına Giriş Tarihi	2024-2024	2024-2024
Projenin Fiziki Olarak Başlama Tarihi	2024	2024
Bitiş Tarihi	2024	2024
Sözleşme Bedeli	-	-

Yıllar İtibariyle Yapılan Harcamalar				
	Cari Fiyatlarla		2024 Yılı Fiyatlarıyla	
	Dış	Toplam	Dış	Toplam
2024	-	1.686.835	-	1.686.835
Karşılaşılan Sorunlar, Getirilen Çözümler, Çıkarılan Dersler				
Proje Çıktısı/Sonucu	1 adet TOGG, 40 adet bilgisayar, 3 adet masa üstü tarayıcı, 1 adet el bilgisayarı ve 1 adet tablet alımı gerçekleştirilmiştir.			
Projeden Beklenen ve Elde Edilen Faydalar	Harcama gerçekleştirmeleri tasarruf tedbirleri ve zorunlu ihtiyaçlar göz önünde bulundurularak gerçekleştirilmekte olup yıl içinde ihtiyaca binaen harcamalar gerçekleştirilmiştir.			
Projenin Kalkınma Eksenleri ve Sektörel Plan ve Hedefleriyle İlişkisi ve Katkısı				
Yapılan İşler, Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar, Nedenleri ve Nasıl Çözüleceği	Uygulamada herhangi bir sorunla karşılaşılmamıştır.			
Geleceğe İlişkin Çıkarılan Dersler				

PROJE TAMAMLANMA RAPORU-2

Projenin Yatırım Programları Parametreleri				
	Yatırım Programına Giriş		Yatırım Programından Çıkış	
Proje Adı	Kurumsal Altyapının Geliştirilmesi		Kurumsal Altyapının Geliştirilmesi	
Proje No	2024K10-226858		2024K10-226858	
Sektör	DKH-Sosyal		DKH-Sosyal	
Alt Sektör	Çevre		Çevre	
Proje Sahibi Kuruluş	İklim Değişikliği Başkanlığı		İklim Değişikliği Başkanlığı	
Uygulayıcı Birim	Yönetim Hizmetleri Dairesi Başkanlığı		Yönetim Hizmetleri Dairesi Başkanlığı	
Proje Yeri	Ankara		Ankara	
Proje Karakteristiği	BİT		BİT	
Proje Tutarı-Dış				
Proje Tutarı-İç	6.000.000		6.000.000	
Proje Tutarı-Toplam	6.000.000		6.000.000	
Yatırım Programına Giriş Tarihi	2024-2024		2024-2024	
Projenin Fiziki Olarak Başlama Tarihi	2024		2024	
Bitiş Tarihi	2024		2024	
Sözleşme Bedeli				
Yıllar İtibariyle Yapılan Harcamalar				
	Cari Fiyatlarla		2024 Yılı Fiyatlarıyla	
	Dış	Toplam	Dış	Toplam
2023	-	-	-	-

Karşılaşılan Sorunlar, Getirilen Çözümler, Çıkarılan Dersler	
Proje Çıktısı/Sonucu	Bilişim altyapısı hizmet alımı yapılmıştır.
Projeden Beklenen ve Elde Edilen Faydalar	Başkanlık kurumsal altyapının geliştirilmesi ve bilişim sisteminin Bakanlık ile uyumlu yürütülmesi sağlanmıştır.
Projenin Kalkınma Eksenleri ve Sektörel Plan ve Hedefleriyle İlişkisi ve Katkısı	Bilişim altyapısının güçlendirilmesi ile hizmet kalitesinin artırılması, kamu hizmetlerinin elektronik ortamda hızlı ve güvenilir olarak yerine getirilmesine katkı sağlanmaktadır.
Yapılan İşler, Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar, Nedenleri ve Nasıl Çözüleceği	Başkanlık kurumsal altyapı hizmeti Bakanlık Coğrafi Bilgi Sistemleri ile yapılan protokol kapsamında gerçekleştirilmiştir
Geleceğe İlişkin Çıkarılan Dersler	

2024 YILI HARCAMALARI DÖNEM GERÇEKLEŞME RAPORU

Sektör Adı: Çevre

Proje No	Proje Adı	Bütçe Türü	Başlama Bitiş Yılı	Yeri	Proje Tut. Dış Kaynak	Proje Tut. Toplam	Kümülatif Harcama	Kalan Ödenek Dış Kaynak	Kalan Ödenek Toplam	2024 Yılı Harcama Dış Kaynak	2024 Yılı Toplam Harcama
2024K10-235238	BMİDÇS Raporlarının Hazırlanması Projesi*	Genel Bütçe	2024-2028	Ankara	51.058.530	51.058.530	-	51.058.530	51.058.530	-	-
2022K10-187854 (Eski Proje Numarası: 2016K10-150495- (2018K100610))	İklim Değişikliğine Uyum Faaliyetlerinin Güçlendirilmesi (Eski Adı: Türkiye’de İklim Uyum Eyleminin Güçlendirilmesi Projesi)	AB Hibesi (%85) Genel Bütçe (%15)	2020-2025	Ankara	414.018.000	487.080.000	399.441.825	63.292.665	73.062.000	102.073.450	127.683.359
2023K10-198466	Muftelif İşler	Genel Bütçe	2024-2024	Ankara	-	3.510.000	-	-	1.823.165	-	1.686.835
2023K10-198780	Kurumsal Altyapının Geliştirilmesi	Genel Bütçe	2024-2024	Ankara	-	6.000.000	-	-	6.000.000	-	0

2023K10-215130	Karbon Piyasası Uygulama Ortaklığı (PMI)	Hibe	2024-2028	Ankara	182.133.000	182.133.000	4.061.741	178.071.259	178.071.259	4.061.741	4.061.741
2023K10-216832	AB Emisyon Ticaret Sistemi Direktifinin Aktarımı*	Hibe	2024-2027	Ankara	117.166.000	117.166.000	0	117.166.000	117.166.000	0	0
2023K10-217232	İklim Finansmanının Ulusal Kapasitesinin Güçlendirilmesi *	Hibe	2024-2026	Ankara	100.428.000	100.428.000	0	100.428.000	100.428.000	0	0
2023K10-217233	Ulusal Durum Değerlendirmesi *	Hibe	2024-2027	Ankara	99.382.000	99.382.000	0	99.382.000	99.382.000	0	0
2023K10-216741	Yerel İklim Eylemi AB Ortaklığı*	Genel Bütçe Hibe	2024-2028	Ankara	983.281.680	983.281.680	0	983.281.680	983.281.680	0	0

* Projeler kapsamında 2024 yılında harcama gerçekleşmemiş olup 2025 ve izleyen yıllarda harcamaların gerçekleşmesi planlanmaktadır.

2024 YILI KAMU YATIRIMLARI ÖZETİ

Kurum Türü: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

4. Dönem

Bütçe Türü: Genel Bütçe (Genel Bütçe, Özel Bütçe, KİT, Özelleştirme Kaps. Kur., Döner Sermaye, Mahalli Katkı, Fon, Hibe vs.)

2024 Yılı Fiyatlarıyla, Bin TL

Sektör	Proje Sayısı	Proje Tutarı		Kümülatif Harcama		2024 Yılı Program Ödenek			2024 Yılı Revize Ödenek			2024 Yılı Başından Dönem Sonuna Kadar Nakdi Gerçekleşme			
		Dış	Toplam	Dış		Toplam	Dış		Toplam	Dış		Toplam	Dış		Toplam
				Kredi	Özkaynak		Kredi	Özkaynak		Kredi	Özkaynak		Kredi	Özkaynak	
D.Kamu Hizm.	9	1.859.685	2.030.429		356.473	405.190		412.062	437.672		412.062	437.672		107.822.	133.431
Sosyal	9	1.859.685	2.030.429		356.473	405.190		412.062	437.672		412.062	437.672		107.822.	133.431